

Sygn. akt IV U 217/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2022 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Matusiak

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 czerwca 2022 roku w Sieradzu

odwołania (...) Spółka z o.o. w B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z dnia 8 marca 2022 r. Nr (...)

w sprawie (...) Spółka z o.o. w B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o składki na ubezpieczenie społeczne

1. Oddała odwołanie.

2. Zasądza od (...) Spółka z o.o. w B. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. 7200 (siedem tysięcy dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn.akt IV U 217/22

UZASADNIENIE

Decyzją, wydaną w dniu 08.03.2022 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w oparciu o art. 83 ust.1 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 423 ze zm.) stwierdził, że (...) sp. z o.o. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę, naliczonymi na dzień wydania decyzji wyniosło łącznie 251.126,38 zł, w tym:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów deklaracji (...) za okres od 07-2021 do 08-2021 w kwocie 176.273,61 zł oraz odsetki za zwłokę w wysokości 7.298 zł;

- z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów deklaracji (...) za okres od 07-2021 do 08-2021 w kwocie 49.737,23 zł oraz odsetki za zwłokę w wysokości 2.063 zł;

- z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w ramach zakresów deklaracji (...) za okres od 07-2021 do 08-2021 w kwocie 15.157,54 zł oraz odsetki za zwłokę w wysokości 627 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ wskazał, że stosownie do art. 46 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Ponieważ płatnik składek (...) sp. z o.o. nie dopełnił obowiązku, przewidzianego w cyt. art. 46 ust.1, Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 83 ust.1 określił wysokość zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Decyzja zawierała m.in. informację, iż zgodnie z art. 26 ust.2 oraz 3 i 3a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi ona podstawę wpisu hipoteki do księgi wieczystej nieruchomości, która jest własnością dłużnika a zgodnie z art. 27 ust. 1 ww. ustawy stanowi podstawę do zabezpieczenia należności z tytułu składek ustawowym prawem zastawu na wszystkich będących własnością dłużnika rzeczach ruchomych oraz zbywalnych prawach majątkowych.

Odwołanie do decyzji organu rentowego złożył płatnik składek (...) sp. z o.o., wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji. Odwołujący wskazał, że w dniu 12.01.2022r. Spółka zawarła umowę o spłatę ratalną należności z tytułu składek, w tym za okresy wskazane w zaskarżonej decyzji; jednocześnie spłaty należności są realizowane zgodnie z harmonogramem. Płatnik zwrócił przy tym uwagę, że stosownie do zawartej umowy wszczęte postępowania egzekucyjne zostały zawieszony i w okresie obowiązywania umowy nie będą podejmowane nowe postępowania egzekucyjne a jednocześnie w stosunku do Spółki nie powinno być prowadzone postępowanie zmierzające do uzyskania tytułu egzekucyjnego.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, przyznając fakt zawarcia w dniu 12.01.2022r. umowy w zakresie rozłożenia należności z tytułu składek, w której organ zobowiązał się m.in. do niewszczyniania i niewznawiania postępowań egzekucyjnych przez okres obowiązywania umowy zaznaczył, że postępowanie administracyjne celem wydania decyzji określającej wysokość zadłużenia a wszczęcie i prowadzenie postępowania egzekucyjnego to dwa odrębne procesy. Pełnomocnik organu wskazał, że celem wydania zaskarżonej decyzji było ustanowienie zabezpieczenia rzeczowego na hipotecę, co nie stanowi egzekucji roszczeń a co za tym idzie zawarcie umowy ratalnej nie wyklucza możliwości ustanowienia zabezpieczenia hipotecznego lub zastawu.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13.10.2021r. (...) sp. z o.o. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wniosek o rozłożenie na raty należności z tytułu składek. Płatnik powołując się na trudną sytuację finansową, spowodowaną pandemią, wniósł o spłatę zadłużenia w 60 miesięcznych ratach po 7.000 zł. Ostatecznie w dniu 12.01.2022r. między Zakładem Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. a (...) sp. z o.o. została zawarta umowa o rozłożenie na raty należności z tytułu składek. Przedmiotem umowy stanowiły uznane przez dłużnika należności z tytułu składek: na FUS za okres od 03.2020 do 08.2021r w kwocie 606.248,06 zł wraz z odsetkami za zwłokę w kwocie 27.004 zł; na FUZ w kwocie 185.481,76 zł wraz z odsetkami za zwłokę w kwocie 8.422 zł; na FP, Fundusz Solidarnościowy i FGŚP w kwocie 57.100,98 zł wraz z odsetkami za zwłokę w kwocie 2.557 zł. W umowie został ustalony harmonogram spłat, określający wysokość poszczególnych miesięcznych rat, płatnych drugiego dnia każdego miesiąca, poczynając od 2 lutego 2022r. do 2 stycznia 2025 r. Z tytułu zawartej umowy wierzyciel zobowiązał się do: - podjęcia działań zmierzających do zawieszenia wcześniej wszczętych i niezakończonych postępowań egzekucyjnych dotyczących należności z tytułu składek objętych niniejszą umową, - niewszczyniania i niewznawiania postępowań egzekucyjnych przez okres obowiązywania umowy w stosunku do należności z tytułu składek objętych niniejszą umową, - podjęcia działań zmierzających do umorzenia postępowania egzekucyjnego dotyczącego należności objętych niniejszą umową po całkowitej ich spłacie zgodnie z ustalonym harmonogramem spłat oraz uregulowaniu należnych kosztów egzekucyjnych.

(wniosek o rozłożenie na raty w aktach ZUS, umowa o rozłożenie na raty należności z tytułu składek k.7-10 akt sprawy)

W dniu 17.12. 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wystosował do (...) sp. z o.o. zawiadomienie o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne,

ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych; zawiadomienie o zakończeniu tego postępowania organ wystosował do płatnika w dniu 21. 01.2022r.

(...) sp. z o.o. wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wraz odsetkami na dzień 08.03.2022r. wynosiło łącznie 251.126,38 zł, w tym:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów deklaracji (...) za okres od 07-2021 do 08-2021 w kwocie 176.273,61 zł oraz odsetek za zwłokę w wysokości 7.298 zł;

- z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów deklaracji (...) za okres od 07-2021 do 08-2021 w kwocie 49.737,23 zł oraz odsetek za zwłokę w wysokości 2.063 zł;

- z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w ramach zakresów deklaracji (...) za okres od 07-2021 do 08-2021 w kwocie 15.157,54 zł oraz odsetek za zwłokę w wysokości 627 zł.

Decyzją z dnia 08.03.2022 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ustalił wysokość zadłużenia (...) sp. z o.o. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

(zawiadomienia, szczegółowe zestawienie należności, decyzja w aktach ZUS).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie płatnika składek od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych należało uznać za niezasadne. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ i art. 477¹⁴ k.p.c.) i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności. Odnosząc się do podniesionych w odwołaniu zarzutów należało ustalić, czy w sytuacji niekwestionowanego faktu zadłużenia odwołującego wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, organ rentowy był władny wydać decyzję ustalającą wymiar tych należności w sytuacji, kiedy płatnik zawarł układ o rozłożenie na raty należności z tytułu składek. Stosownie do treści art.46 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2022.1009 t.j. – dalej ustawa systemowa) płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki na ubezpieczenia za każdy miesiąc kalendarzowy. Okoliczność dotycząca nieopłacenia składek w spornym okresie objętym decyzją jak i wysokość powstałego w tego tytułu zadłużenia jest poza sporem. Zdaniem płatnika organ rentowy nie miał podstaw do wydania decyzji w zakresie ustalenia wysokości należności z tytułu składek, bowiem przed wydaniem decyzji zawarł umowę o rozłożeniu tych należności na raty, która to umowa jest realizowana. Stanowisko to jest błędne, bowiem organ rentowy stosownie do treści art.83 ust.1 punkt 1 ustawy systemowej miał prawo wydać decyzję w zakresie ustalenia wysokości zaległości, która w swojej treści jedynie określa należności płatnika z tytułu nieopłaconych składek, po uwzględnieniu dokonanych już wpłat, zgodnie z unormowaniami zawartymi w układzie ratalnym. Płatnik do czasu uregulowania zobowiązania pozostaje dłużnikiem wobec organu rentowego; tak też jest tytułowany w umowie ratalnej. Zaległość na koncie z tytułu nieopłaconych składek nadal występuje i może podlegać zabezpieczeniu. W tym stanie rzeczy organ rentowy, wydając zaskarżoną decyzję w celu określenia zadłużenia do ewentualnego przyszłego ustanowienia zabezpieczenia należności, nie naruszył układu ratalnego zawartego z płatnikiem. Zawarcie umowy ratalnej nie wyklucza bowiem ustanowienia zabezpieczenia hipotecznego, albo zastawu. Ustanowienie zabezpieczenia należności nie stanowi również egzekucji roszczenia (por. uzasadnienie wyroku SA w Szczecinie z dnia 14 listopada 2019 r. III AUa 152/19 LEX nr 2774361).

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie. Na podstawie art. 98 k.p.c. na rzecz organu zostały zasądzone koszty zastępstwa procesowego w wysokości określonej w § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 265).